

STARI GRAD BARILOVIĆ

10 GODINA ARHEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA

Realizacija:

Gradski muzej Karlovac / Hrvatski restauratorski zavod
Za Gradski muzej Karlovac:
mr. sc. Hrvojk Bočić, ravnateljica
Za Hrvatski restauratorski zavod:
Mario Braun, prof., ravnatelj

Autori koncepta izložbe:

dr. sc. Ana Azinović Bebek (Hrvatski restauratorski zavod)
Lazo Čučković, kustos (Gradski muzej Karlovac)
dr. sc. Marijana Krmpotić (Hrvatski restauratorski zavod)

Likovni i tehnički postav:

AB STUDIO DIZAJN BARJAKOVIĆ

Stručni suradnici:

mr. Lea Čataj, Mihael Golubić, Andrej Janeš, Agata Kučko, Vladanka Milošević, Petar Sekulić, Edita Šurina, dr. sc. Tajana Trbojević Vukičević, Maša Vuković Biruš

Konzervatorsko-restauratorski radovi na izlošcima:

Odjel za restauriranje kopnenih arheoloških nalaza,
Hrvatski restauratorski zavod

Oblikovanje:

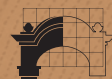
Ljubo Gamulin

Tisak:

Tiskara Pečarić & Radočaj d.o.o.

Izložba je realizirana sredstvima

Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Grada Karlovca.

HRVATSKI
RESTAURATORSKI
ZAVOD

Trgovački pečat s
natpisom
GVILHELMVS
ALMANDETEE
(snimio J. Škudar).

Stari grad Barilović Deset godina arheoloških istraživanja

Najvažnijima u rekonstruiranju života i građevnih faza starih gradova pokazala su se arheološka istraživanja. Vrednovanje pokretnog arheološkog materijala daje bolji uvid u svakodnevni život starih gradova, dok pravilno dokumentiranje i interpretiranje stratigrafije nalazišta omogućuje pravilno razumijevanje arhitektonskog razvoja i namjene prostorija. Tlocrti starih gradova, iako dragocjeni, samo su naznaka aktivnosti i života na njima, dok povijesni izvori ne pružaju dovoljno podataka. Do nedavno se smatralo da je Stari grad Barilović primjer krajiške utvrde 16. st., a arheološkim istraživanjima, interpretiranjem pokretnih nalaza i odnosa građevnih struktura, izdvojili smo tri faze života na Starome gradu te potvrdili njegovu gradnju u 15. st.

Stari grad Barilović je na osnovi rezultata arheoloških istraživanja po prvi puta upisan na kartu prapovijesnih nalazišta. Zamijećena su dva horizonta naseljavanja: eneolitički (lasinjska kultura) te kasnobrončanodobni.

Feudalna faza Staroga grada Barilovića definirana je u južnome dijelu Staroga grada, a datira u 15. i 16. st. Pokretni arheološki materijal svjedoči o načinu života nižeg plemstva, koji se ne razlikuje bitno od načina života visokog plemstva. Nalazi ove faze najčešće su luksuzni proizvodi europskih radionica te svjedoče o živom i dobro organiziranoj trgovini u 15. i 16. st., ali ima i nalaza predmeta svakodnevne upotrebe koji su proizvod lokalnih radionica.

Početkom 17. st. u Stari se grad smješta posada Vojne krajine koja će tu ostati do njezina rasformiranja 1871. godine. Promjenom osnovne funkcije grad se arhitektonski prilagođava novoj, vojnoj namjeni. Pokretni arheološki nalazi jasno se razlikuju od nalaza prethodne faze s obzirom na to da su namijenjeni vojnoj upotrebi. Nedostaje luksuzno

Ulomak bikonične
zdjele ukrašene
žlijebljenjem,
s tragovima
inkrustacije
(snimio J. Kliska).

Donji dio čaše
na nozi s
prstenastom
stajaćom bazom
(snimio J. Kliska).

keramičko i stakleno posuđe i mijenja se oružje, a proizvodnja je uglavnom lokalna.

Nakon ukidanja Vojne krajine, grad dolazi pod civilnu upravu. U sačuvane se prostorije smještaju kotarska uprava i škola, dok ostali dio polako propada. Pokretni arheološki materijal ne razlikuje se previše od onog prethodne faze. Proizvodi su lokalne produkcije, a ima ih primjetno manje. To je rezultat kratkog trajanja ove faze te manjeg broja korisnika Staroga grada.

Stari grad Barilović definitivno je napušten nakon savezničkog bombardiranja u Drugome svjetskom ratu. Od tada služi kao odlagalište otpada, uz povremeno raščišćavanje koje inicira Općina Barilović. Arhitektonski ostaci Staroga grada Barilovića nakon Drugoga svjetskog rata rapidno propadaju, što je zaustavljeno tek intervencijom Općine Barilović, Ministarstva kulture i uključivanjem Hrvatskog restauratorskog zavoda na njegovoj obnovi i istraživanju.

Od 1998. godine Hrvatski restauratorski zavod provodi konzervatorsko-restauratorsku obnovu Staroga grada, koju financira Ministarstvo kulture Republike Hrvatske u okviru redovnih programa zaštite kulturne baštine. Arheološka istraživanja Staroga grada Barilovića provode se, uz prekide, od 2002. godine, a u njima sudjeluju djelatnici Odjela za kopnenu arheologiju Službe za arheološku baštinu Hrvatskog restauratorskog zavoda. Do sada je istraženo oko 500 m² prostora, što je oko polovine površine grada. Zbog velike količine pokretnog arheološkog materijala proizašlog iz dosadašnjih istraživanja, odlučili smo se prezentirati rezultate prvih deset godina istraživanja.

Ovom izložbom htjeli smo pokazati izbor iz arheoloških nalaza koji najbolje oslikavaju tri jasno definirane faze života Staroga grada Barilovića. Izložbu su financijski pomogli Ministarstvo kulture Republike Hrvatske i Grad Karlovac.

